

Fædre er også vigtige!

Antropolog Margaret Mead sagde engang, at fædre var en biologisk nødvendighed, men en social ulykke. En af vores største teoretikere, Sigmund Freud, mente, at mødre biologisk set var bedre forældre end fædre. Faktisk var fædre henvist til rollen som forsørger og ikke meget andet. John Bowlby, en britisk psykiater, forstærkede også idéen om, at moderen var den vigtigste omsorgsgiver. Selv Harry Harlow's eksperiment med rhesusaber har fremmet ideen om moderen som den vigtigste omsorgsgiver. Imidlertid har hanrhesusaber vist sig at være gode fædre ved hunnens fravær. Mange dyreforsøg støtter det synspunkt, at mænd er gode fædre. Silkeaber og Tamarinaber indtager en faderrolle for deres nyfødte, de tygger mad til dem og hjælper endda til ved fødselen. Generelt er kvindens villighed den afgørende faktor for faderens involvering.

Gennem historien har fædre traditionelt haft en mindre rolle børnepasningen. Men det ville være en fejltagelse at antage, at mødre har en slags biologisk baseret overlegenhed i forbindelse med omsorgsrollen. I mange kulturer er fædre aktivt involveret i pleje af deres børn og gør et fremragende stykke arbejde. Som eksempel kan nævnes jæger-samler stammen, som lever i de tropiske skovregioner i Centralafrika, som deler plejen af babyen med moderen. I mange latinamerikanske familier, interagerer begge forældre med deres børn med samme varme og hengivenhed.

Den nuværende økonomiske ustabilitet har redefineret, hvad det vil sige at være far. Flere kvinder end nogensinde før vender tilbage til arbejdet efter fødslen af barnet. Der har også været et gradvis kulturelt skift i familieinstitutionen, da behovet for børnepasning er steget. Mange mænd kombinerer i dag deres traditionelle økonomiske rolle med en omsorgsfuld én.

Trods regeringens initiativer til at rekruttere mænd til børnepasningssektoren, er de stadig i mindretal. Mulige barrierer omfatter overvægt af deltidsansatte job, lav løn og dårlige karrieremuligheder. Den omstændighed, at børnepasning stadig ses som "Kvindearbejde" er muligvis den største afskrækkende faktor. Men denne fratager mindre børn værdifuld adgang til begge rollemodeller. Mænd er lige så vigtige som kvinder i et barns liv og lige så egnede. Deres interesse og unikke kommunikationsstil og involvering er stærkt forbundet med de sociale, følelsesmæssige og intellektuelle udvikling. Forskning viser, at en mandlig rollemodel kan have en enorm indvirkning på adfærden, hvilket i sidste ende fører til gladere og mere produktive børn.

Faderbindingen

Faderens forhold til barnet begynder ofte, når han tilpasser sig moderens graviditet. Når baby bliver større, kan faderen føle baby sparke og dreje inde i moderens mave. Oplevelserne fra en ultralydsscanning kan også øge en følelse af tilknytning til det udviklende foster. Stor interesse i løbet af graviditeten har store konsekvenser for faderens grad af involvering efter barnets fødsel. Men fædre, der ønsker for at nå deres mål inden de påbegynder forælderrollen, kan være mindre involverede i graviditeten og muligvis mindre involvering i forælderrollen. Ægteskabelige spændinger kan også mindske den faderlig interesse og engagement.

Frigivelse af visse hormoner styrker faderens følelser over for sin baby. Selv om oxytocin har været kendt for sin virkning på tilknytningen mellem mor og baby, spiller Vasopressin en meget større rolle hos faderen. Vasopressin frigives som svar på tæt fysisk kontakt. Under graviditeten bliver faderen mere beskyttende over for den vordende mor, og efter fødslen er hormonet med til at knytte båndet med babyen. Vasopressin tæmmer seksualdriften og giver ham lyst til at blive hjemme hos sin familie. Af denne grund beskrives det ofte som "monogami" hormonet. Dette kan dog kun ske, hvis faderen er i et kærlighedsforhold. Generelt når far er blevet inddraget, vil han opretholde en tæt tilknytning til sit barn, selv om han bor væk fra familien.

Adskillige teorier har kommet med bud på en forklaring på faderens vilje til at deltage i opdragelsen af sine børn. Nogle af disse kan nævnes:

- Biologisk nærhed
- Paratheden til faderskab
- Uddannelse
- Finansiell sikkerhed
- Kultur og religion
- Antallet af arbejdstimer
- Moderens beskæftigelse
- Psykologisk tilpasning
- Faderens forbindelser med sine egne forældre
- Kvaliteten af ægteskabet eller samlivet
- Moderens holdning til hans engagement

En vigtig faktor i omfanget af faderens engagement er moderens holdning til hendes partners kompetence som omsorgsgiver. Hendes vilje til at dele plejen af babyen vil have en stor indflydelse på fastsættelsen hans fremtidige involvering i barnet.

Faderligt engagement

Undersøgelser viser, at de fleste fædre ønsker at deltage i deres barns opvækst fra starten. Generelt, jo mere aktivt involveret og interesseret faderen er, jo større intellektuel udvikling hos hans børn. De seneste resultater tyder på det gennemsnitlige niveau for engagement på omkring to timer om dagen. Dette er en bemærkelsesværdig forbedring i forhold til midten af 1970'erne, hvor fædre brugte mindre end 15 minutter om dagen på deres børn. Dog er den samlede mængde tid mindre vigtig end kvaliteten af samværet.

Forskerne mener, at faderens engagement tilføjer til udviklingen af barn på en unik og vigtig måde. For eksempel, opmuntrer fædre til udforskende leg, der støtter udviklingen af uafhængighed. De kan også deltage i tumle aktiviteter såsom brydning og fange-leg, der forstærker begrebet selvkontrol. Fædre kan også udvide deres barns horisont ved at lege med legetøj på ikke-traditionelle måder. For eksempel kan han tage et stykke legetøj og placere det på hovedet eller kaste en pude i stedet for at sidde på den. Fædre, der er gode til lege med deres børn, udfordrer dem til at finde nye måder at gøre tingene på. Dette har en enorm indflydelse på tænkning, argumentation og problemløsnings færdigheder. Faderen kan også påvirke sit barns udvikling gennem direkte undervisning og daglig interaktion. Babyer når de fysiske milepæle hurtigere, når han er aktivt involveret i deres leg. De har også en tendens til at skabe venskaber og opfører sig mindre aggressivt, når de går i skole.

Piger, der vokser op med en kærlig, engageret far, er mere tilbøjelige til at have sunde, følelsesmæssigt afbalancerede forhold til mænd senere i livet. Drengene, der vokser op med en kærlig, engageret far er mindre tilbøjelige til at være voldelige, fordi de har lært, hvordan de kanalisere deres maskulinitet og styrke på positive måder.

Ikke-samboende fædre

Selv om det ikke vil være muligt at diskutere de forskellige situationer og forhold, der gør det muligt for fædre at udvikle og vedligeholde relationer til deres børn, understregede forskere ved universitetet i Newcastle upon Tyne, at de fleste mænd ønsker at yde et positivt bidrag til deres udvikling. Selv hvis faderen ikke er i stand til at tilbringe ordinær tid med sine børn, kan de stadig nyde godt af den begrænset opmærksomhed, varme og hengivenhed. Fædre kan også have en positiv indflydelse på deres børns udvikling ved at tage dem på udflugter og ved at deltage i skolens aktiviteter. At give børn kærlighed, opmærksomhed og en overflod af pleje er noget, alle forældre kan gøre, uanset om de er mand eller kvinde, single eller ikke-samboende.

En sund balance

Fædre er lige så afgørende for en sund børneudvikling som mødre. At have to involverede forældre kan tilføje variation og dimension til barnets oplevelse af verden og yde et positivt bidrag til alle aspekter af deres liv. Fra en tidlig alder, kan børn se forskel mellem den måde, hvorpå mor og far interagerer med dem. Fædre kan kilde, drille, hoppe, kæmpe og kaste deres børn op i luften bedre end mødre. De kan også fremme konkurrencen og uafhængighed. Derimod kan moderens tilgang være blid, stille og sympatisk. De forskellige legemåder fortæller baby, at mænd og kvinder er forskellige. Denne forståelse er afgørende for deres udvikling.

Begge forældre kan tale forskelligt med deres barn. Faderens talestil kan være kort og direkte, og udfordrer barnet til at udvide sine sproglige færdigheder. Moderens ordforråd kan være mere beskrivende, blødere og verbalt opmuntrende. Børn, der oplever begge stilarter hos forældrene, har en fordel, fordi de ved, hvordan man kommunikerer med andre.

Fædre har en tendens til at forberede deres børn til realiteterne og hårdheden af den virkelige verden, mens mødre kan blive bekymret sig om ting, der kan skade dem. For eksempel kan fædre være mere tilbøjelige til at fortælle deres børn, at hvis de er uvenlige mod andre, vil ingen vil lege med dem. Mødre er mere tilbøjelige til at tilbyde trøst og beskyttelse mod overgreb. Begge dele er nødvendige, når børn kommer ind i voksenalderen.

Konklusion

Børn, der har nydt godt af faderligt samvær fra en tidlig alder, får et bedre forhold til deres jævnaldrende, har større faglig succes, bliver i skolen længere, bruger narkotika og alkohol sjældnere og er mindre tilbøjelige til at starte med kriminalitet. De kan også være bedre rustet socialt og psykologisk end børn, der får meget lidt opmærksomhed fra deres fædre. Fædre, der afsætter kvalitetstid til deres børn, give dem en langt større chance for at vokse op til at blive tillidsfulde, optimistiske, motiverede, sunde voksne. Fædre udvikle også en livslang tilknytning børn, der ikke kan dannes på andre måder. Fædre er en af de vigtigste ressourcer i børns velfærd i almindelighed. Det er essentielt for dem at tilbringe tid sammen med deres børn. Børn vokser op så hurtigt, og forspildte muligheder går tabt for evigt.

Af Dr. Lin Day, Baby Sensory